Nr. 75 Koźmin, środa dnia 20 września 1922 r. Rok 35

Przedpłata:
Kwartalnie . . . 300 marek
miesięcznie . . . 100 marek
Numer pojedyńczy . 15 marek

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Ogłoszenia:
przyjmuje się za opłatą
wiersz 1-łam. nonparelowy 40.00 mk
wiersz reklamowy nonpar. 50.00 mk

Administracja Koźmin
wychodzi w środy i soboty
Telefon nr. 34

Dział urzędowy

Nr. 443. **Rozporządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami, w przedmiocie rozciągnięcia kontroli sanitarnej nad osobami przybywającemi ze wschodu.**

Na podstawie art. 3 p. c. i art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o utworzeniu Urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami (Dz. Ust. Nr. 61 poz. 388) art. 24 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych i innych występujących nagminnie (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 402) oraz w myśl art. 11 p. 2 i 3 tejże ust. w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych zarządzam co następuje:

§ 1. Wszystkie osoby przybywające z obszaru Województwa Nowogródzkiego, Solewskiego i Wołyńskiego, Litwy Środkowej, Litwy Krowieńskiej, oraz republiki Rosyjskiej, Białoruskiej i Ukraińskiej na stały lub dłuższy pobyt uważa się a do odwołania za wzbudzające podejrzenie co do chorób zakaźnych (art. 2 ust. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych).

§ 2. O przybyciu osób wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia należy zgłosić niepóźniej niż w terminie 24 godzin od chwili przybycia do właściwego urzędu gminnego względnie Magistratu.

W miastach gdzie istnieją Powiatowe Urzędy Zdrowia zgłaszać się należy do lekarza powiatowego.

W miastach Warszawie, Lwowie i Krakowie zgłoszenie i zawiadomienie należy składać w magistratach.

§ 3. Obowiązek zgłoszenia obciąża:

a) osoby przybywające,
b) dłowę rodziny, lub osobę, na której pieczy znajduje się przybyły,
c) gospodarz mieszkania, lub zastępującą tegoż osobę, właściciela, administratora lub rządcę majątku lub dominji dokąd osoby wyżej wskazane przybyły,
d) urzędników i funkcjonarjuszów państwowych i komunalnych,
e) kierowników wszelkich zakładów przemysłowych i handlowych fabryk, warsztatów, statków, tratem i t. p. jak również hotelów, pokojów umeblowanych, zajazdów i gospód, kierowników robót gromadnych rolnych, leśnych, ziemnych itp. wreszcie każdego kto miał styczność z osobą przybyłą i wiedział, iż osoba ta władz właściwych o przybyciu nie zawiadomiła.

Obowiązek zgłoszenia obciąża osoby wyszczególnione wyżej w kolejnym porządku wyliczenia.

§ 4. Zgłoszenie winny uskuteczniać osoby przybyłe osobiście, inne osoby na piśmie, a w razie niemożności piśmiennego zgłoszenia ustnie.

§ 5. O przybyciu osób w § 1. wymienionych urzędy gminne wzgl. magistraty obowiązane są zawiadomić natychmiast lekarza powiatowego a w razie stwierdzenia że osoba przybyła jest chorą, zawszoną lub wogóle niechlujną donieść o tem temu lekarzowi.

§ 6. Wrazie stwierdzenia przez lekarza powiatowego, że osoba przybyła jest chorą na chorobę zakaźną, osoba ta powinna być poddaną przymusowemu leczeniu a w razie stwierdzenia wszawicy lub ogólnej niechlujności przymusowemu oczyszczeniu.

§ 7. Po otrzymaniu doniesienia lub zgłoszenia osób w § 1. wymienionych lekarz powiatowy może wydawać w miarę potrzeby zarządzenia zgodnie z art. 10 11 i n. ustawy w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych (Dz. Ust. Nr. 67 poz. 402) oraz otrzymanemi instrukcjami.

§ 8. Osoby wymienione w § 1. niniejszego rozporządzenia a nie poddane przymusowemu leczeniu winny zgłaszać się codziennie w ciągu 21 dni od chwili przybycia w odstępach 5-ięciodniowych do urzędów wskazanych w § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Osoby wymienione w § 1. w razie zmiany miejsca zamieszkania przed upływem 21 dni od czasu przybycia winni zawiadomić uprzednio urzędy wskazane w § 2. niniejszego rozporządzenia, zgłaszając się nadal aż do upływu tegoż terminu w urzędach właściwych dla nowego miejsca pobytu.

§ 10. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani w drodze administracyjnej grzywną do 10 000 mk. lub aresztem do 3 miesięcy. Kara pieniężna i kara aresztu mogą być zastosowane jednocześnie.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Naczelny Komisarz
Do Spraw z epidemjami.
(—) Grodlewski

Powyższe podaje ponownie do publicznej wiadomości. — L. dz. 370/22 St. St. I. —

Koźmin, dnia 15. września 1922 r.
Starosta, w zast. Andrzejczak

Nr. 444. Wydział Krajowy uchwalił na posiedzeniu dnia 28. sierpnia 1922 na podstawie § 8 ustawy prowincjonalnej z dnia 27. marca 1912 **w przedmiocie odszkodowań za inwentarz dotknięty zarazą** co następuje:

1. W dniu 25. września 1922 zarząda się spis inwentarza żywego, to jest koni, osłów, mułów, i osłomułów oraz bydła rogatego bez względu na wiek. Spis odbywa się zagrodami przez obchód i zliczanie inwentarza dla każdego właściciela z osobna przez wypełnienie formularza spisowego (rubryki 1—4). Gminy i obszary dworskie przedłożą wypełnione formularze spisowe komisarzom obwodowym.

2. Władzami spisowemi są:

W gminach miejskich Magistraty, w gminach wiejskich i na obszarach dworskich sołtysi, wzgl. przełożeni obszarów dworskich pod dozorem komisarzy obwodowych.

3. Każdy posiedziciel zwierzat wymienionych pod 1 obowiązany jest zezwolić na ogledziny inwentarza w zagrodzie i zgłosić posiadany inwentarz u władzy spisowej.

4. Magistraty, wzgl. komisarze obwodowi, obliczają w czasie od 26 września do 10 października 1922 wysokość składek stosownie do uchwały Wydziału Krajowego z dnia 20 czerwca 1922, uwidocznią je w formularzach spisowych i wyłożą spisy do publicznego wglądu w czasie od 11 października do 25 października 1922, a czas i miejsce wglądu podadzą przedtem do wiadomości ogółu w sposób w miejscu używany.

5. Przeciwko spisowi dopuszczalne są wnioski o sprostowanie spisu, które mają być zgłaszane najpóźniej do 4 listopada 1922 w Magistracie, Sołectwie gminy względnie obszaru dworskiego. O wnioskach rozstrzyga w powiatach wiejskich Starosta, w miejskich Magistrat ostatecznie.

6. Na postawie spisów przystąpią Magistraty, sołtysi, względnie przełożeni obszarów dworskich do poboru składek.

Okładki winny być pobrane w czasie do 20 listopada 1922 i odstawione do powiatowej kasy komunalnej. Niezapłacono w tym czasie składki podlegają ściągnięciu w drodze egzekucyjnego postępowania administracyjnego.

7. Za czynności przy wykonaniu spisu oraz pobieraniu składek przyznaje się od kwoty pobranej:

a) Komisarzom obwodowym 1 %
b) Magistratom miast nietworzących samodzielnych powiatów miejskich 1 %
c) powiatowym kasom komunalnym 1 %
d) Magistratom miast tworzących samodzielne powiaty miejskie 2 %

8. Podług uchwały Wydziału Krajowego z dnia 20 czerwca 1922 wynoszą składki za rok etatowy 1922.

1. od każdego konia, osła, muła i osłomuła:
   u posiedzidzieli mających 1—10 sztuk 540 mk.
   u posiedzicieli mających więcej sztuk 720 mk.
2. od każdej sztuki bydła rogatego:
   u posiedzicieli mających 1—10 sztuk 100 mk.
   u posiedzicieli mających więcej sztug 135 mk.

Potrzebne formularze do zestawienia tychże list składkowych zostały w tych dniach Magistratom wprost a urzędom gminnym i dworskim przez właściwe komisarjaty obwodowe przesłane.

— Nr. dz. 5149/22 St. I. —

Koźmin, dnia 18 września 1922 r.
Starosta, w zast. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 445. **Sprostowanie ogłoszenia dotyczącego składu Obwodowych Komisji Wyborczych w powiecie Koźmińskim.**

W ogłoszeniu mojem z dnia 6 września b. r. dotyczącem składu Obwodowyah Komisji Wyborczych w powiecie Koźmińskim, zaszedł szereg omyłek w pisowni nazwisk, które niniejszem przystępuje jak następuje:

Obwód nr. 15 w Dzierżanowie: Berek zamiast **Borek**,
„ „ **16 w Elżbietkowie: Porębski** zamiast **Poremski**,
„ „ **17 w Fijałowie: Cierpiński** zamiast **Sierpiński**,
„ „ **21 w Głuchowie: Gohl** zamiast **Bol**,
„ „ **22 w Głuchówku: Aleksander Grzebuliński** zamiast **Wincenty Grzybuliński**,
„ „ **23 w Górce: Nibisz** zamiast **Liebig**, **Lopaczyk** zamiast **Łopatrzyk**,
„ „ **25 w Gumienicach: Littke** zamiast **Liedke**,
„ „ **30 w Łagiewnikach: Szókalski** zamiast **Szukalski**, **Wachowiak** zamiast **Waćkowiak**,
„ „ **33 w Małgowie: Drożniakiewicz** zamiast **Groźniakiewicz**,
„ „ **39 w Paradowie: Casek** zamiast **Sasek**, **Bruder** zamiast **Bender**,
„ „ **40 w Polskich Olędrach: Mielcarz** zamiast **Chmielcarz**,
„ „ **42 w Romanowie: Bestrzyński** zamiast **Bezczyński**,
„ „ **43 w Rojewie: Sachweh** zamiast **Zachweh**,
„ „ **49 w Srokach: Bzodek** zamiast **Bzdęk**, **Radajewski** zamiast **Radojewski**, **Srakulski** zamiast **Strakulski**,
„ „ **64 w Zalesiu-Małem: Grzywaczyk** zamiast **Krzywaczyk**,
„ „ **65 w Zalesiu-Wielkiem: Walther** zamiast **Walthern**, **Sierpowski Stanisław** zamiast **Sierpowski Henryk**, **Mroschel** zamiast **Mroszel**,

Ostrów, dnia 16 września 1922 r.
(—) A. Gatnikiewicz
Przewodniczący Okręgkowej Komisji Wyborczej

Podając powyższe do publicznej wiadomości **prosze pp. Komisarzy obwodowych, Burmistrzów, Sołtysów gmin i obszarów dworskich o sprostowanie dostarczonych im w dniu 7. b' m. wyżej wymienionych ogłoszeń**, — Nr. dz. 5190/22 St. —

Koźmin, dnia 18 września 1922 r.
Starosta, Czarnecki

Nr. 446. Zwracam wszystkim posiedzicielom ziemskim tutejszego powiatu uwagę, że włuczenie narzędzi wszelkiego rodzaju po sztosach jest podług ustawy z dnia 7. 10. 1921 r. § 656 art. 5 ustęp 1. surowo wzbronione.

Niezastosowanie się do powyższej ustawy będzie w przyszłym czasie bezwzględnie karane.

— L. dz. 594/22 W. B. —

Koźmin, dnia 8 września 1922 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta, Czarnecki

Dział nieurzędowy

Wiadomości pozamiejscowe

Jak się zbogacić! Stary Rotszyld, który z niczego dorobił się miljonów, kazał wydrukować następujące przepisy i zawiesić je na widocznem miejscu w swem biurze:

1. Zbadaj dokładnie we wszystkich szczegółach sprawę, w której masz wziąć udział.
2. Zastanawiaj się długo, a postanawiaj szybko.
3. Znoś cierpliwie przeciwności i walcz dzielnie.
4. Czcij uczciwość jako rzecz świętą.
5. Nie kłam nigdy w interesach.
6. Płać długi szybko.
7. Miej odwagę iść naprzód.
8. Umiej poświęcić pieniądz gdy potrzeba.
9. Nie licz zbytnio na szczęście.
10. Używaj dobrze czasu.
11. Nie usiłuj wydawać się czemś więcej, niż jesteś.
12. Nie zniechęcaj się nigdy, pracuj gorliwie, a będziesz pewnym powodzenia.

To znaczy, że można być pewnym dojścia do większego lub mniejszego majątku, jeśli się jest bystrym, rozważnym, pilnym, odważnym, wytrwałym, a nadewszystko uczciwym. Takie były zasady przed wojną światową. Dzisiaj poglądy zupełnie w odwrotnym idą kierunku. Gdy znowu zapanują stare zasady — wrócą i dawne stare czasy.

Ruch w Towarzystwach

„Członkom Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, Komunalnych, i Samorządowych na powiat Koźmiński — T. z. — w Koźminie" komunikujemy niniejszem, że **w niedzielę, dnia 24 września br. o godzinie 2-giej popołudniu odbędzie się na sali p. Mrozkowiaka w Koźminie — większe zebranie miesięczne** — z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie, 2. Podanie nazwisk nowych członków, 3. Odczytanie protokółu ze zebrania miesięcznego z dnia 20. sierpnis 1922 r., 4. Komunikaty Zarządu, 5. **Sprawa Zjazdu delegatów Stowarzyszeń w Poznaniu w dniu 8 października 1922 r.,** a) Wybór delegatów i uchwalenie kosztów podróży, b) Wnioski na zjazd, 6. **Referat delegata „Związku Tow. Urzędników" w Poznaniu,** 7. Dyskusja, 8. Wolne wnioski, 9. Zamknięcie.

Po tem zebraniu odbędzie się - po przerwie 15 minutowej - zebranie urzędników w sprawie zajęcia stanowiska wobec zbliżających się wyborów do Sejmu i do Senatu i założenia Komitetu Wyborczego na powiat Koźmiński **O liczny udział tak członków jak i niečzłonków miejscowych i pozamiejscowych w obóch zebraniach uprasza Zarząd.**

Przewodniczący: Drzemczewski, Starszy naczelnik poczty.
Sekretarz: Andrzejczak Starszy Sekretarz powiatowy

Powiatowa Kasa Oszczędności

na powiat koźmiński w Koźminie

Instytucja bankowa prawa publicznego o pupilarnej pewności

płaci za złożone kapitały

za dziennem	*wypowiedzeniem*	*4*	*procent*
„ miesięcznem	*„*	*8*	*„*
„ kwartalnem	*„*	*10*	*„*
„ półrocznem	*„*	*12*	*„*

Załatwia najsprawniej, korzystnie i niezwłocznie wszelkie w zakres bankowości wchodzące sprawy i to:

Zakup, sprzedaż, przechowanie i administrację papierów wartościowych, przyjmuje kapitały na rachunek bieżący, termina stałe i długoterminowe pożyczki z amortyzacją,

zajmuje się ściąganiem weksli, wymianą kuponów i przyjmuje jak i odsprzedaje wszelkie pożyczki pupilarnej pewności, dostarcza nowe arkusze kuponowe od pożyczek i akcyj.

Pośredniczy w zakupie i sprzedaży walut zagranicznych, przyjmuje zlecenia przekazywania pieniędzy do wszystkich instytucji bankowych, urzędów i osób prywatnych w Rzeczypospolitej Polskiej jak i zagranicą.

Udziela pożyczki wekslowe, rewersowe, na konta dłużno-bieżące i pożyczki hipoteczne.

Złożone w Powiatowej Kasie Oszczędności kapitały i powierzone jej zlecenia są pewne, gdyż za wszelkie zobowiązania odpowiada powiat swoim całkiem majątkiem.

Koło powiatowe Zw. Inw. Woj. Rzp. Polskiej w Koźminie

przydzieli inwalidom wojennym i wdowom po poległych całego powiatu po cztery funty cukru za razem 440 marek.

Inwalidzi-rolnicy, którzy posiadają ponad 25 mórg roli, przy przydziale uwzględnieni nie będą na korzyść mniej zamożnych.

Przydział nastąpi dla miasta i obwodu komisarskiego:

1. **Koźmin:** w Koźminie w składzie żelaza firmy „Wisła" w Rynku. Wdowom miasta i obwodu koźmińskiego dostarczy cukier „Czerwony Krzyż" w Koźminie.
2. **Borek:** dla inwalidów przez zarząd Tow. Inw. Woj. w Borku (pan Szywczyński). Dla wdów przez „Czerwony Krzyż" w Borku.
3. **Pogorzela:** dla inwalidów przez zarząd Tow. Inw. Woj. w Pogorzeli (p. Dutkiewicz). Dla wdów przez „Czerwony Krzyż" w Pogorzeli.

Cukier wydawać się będzie za przedłożeniem legitymacji za jaką uważam
- a) u organizowanych — legitymację związkową,
- b) u nieorganizowanych — kartę lub książkę rentową.

Worek do cukru dostarczy odbiorca. Kto się nie zgłosi do 1 października 1922 r. traci prawo do przydziału.

Scheurich, prezes

Od zaraz na sprzedaż w Koźminie
Dom masywny i budynki, ogród i około 1/4 morgi ziemi
Cena podług ugody
Gdzie wskaże Ekspedycja Orędownika

Szanownym Naszym odbiorcom donosimy uprzejmie iż na cennik ogłoszony przez cech obuwniczy w poprzednim numerze Orędownika się nie zgadzamy. Wszelkie zamówienia jak i reperacyje wykonujemy jak najsumienniej i po cenach umiarkowanych

J. Borowski mistrz obuwniczy — **St. Borowski** mistrz obuwniczy

Bolesław Gawroński
Obuwnik

Dobrowolna licytacja!

bydła, koni, wszelkich narzędzi rolniczych, wozów roboczych i powozów
odbędzie się
dnia 23 września 1922 r. o godzinie 10 przedpołudniem
na probostwie w Wielowsi poczta Kuklinów

W środę dnia 27-go września b. r.
o godz. 2-giej popołudniu
wydzierzawienie polowania
u sołtysa w Gałązkach
Sołtys Miedziński

W sobote dnia 30 września o godz. 3. po południu
odbędzie się
u sotysa Gabryjelczyka w Suśni
wydzierzawienie polowania na lat 6

Papiery wojskowe
na nazwisko
Stanisław Jędrzejak
szeregowiec ur. d. 9. 5. 1894
w Borzęcicach pow. Koźmin
są unieważnione

Zaginęły
papiery wojskowe na nazwisko
Jan Nowacki rezerwista p. I.
Uczciwy znalazca zechce odesłać pod adres
Jan Nowacki Mokronos, poczta Koźmin

Bank Koźmiński Sp. z nieogr. odp. w Koźminie.
Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności w Poznaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu
przyjmuje
Oszczędności
płaci procent według umowy i załatwia szybko i tanio — wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości — —

Elementarze Piotrowskiego
nadeszły
Księg. E. Kraszewskiego w Koźminie (Wyd. Orędownika)

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie